

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายฯ โทร. ๐ ๒๒๘๐๙๐๕๗

ที่ นร ๐๕๐๓/(คกอ.๖)/ ๒๙๐

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ (bow./C/ตรวจก่อน)

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคนชอทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติคนชอทาน พ.ศ. ให้คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ ตรวจสอบพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖ ได้ตรวจสอบร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วเสร็จแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. หลักการ

๑.๑ ตามพระราชบัญญัติควบคุมคนชอทาน พ.ศ. ๒๕๔๕ การชอทานเป็นความผิดแต่ไม่มีโทษ และผู้ที่ถูกส่งตัวไปยังสถานสงเคราะห์ต้องทำงานหรือฝึกอาชีพ หากไม่ไปหรือหลบหนีจึงจะมีโทษ แต่ในร่างพระราชบัญญัติคนชอทาน พ.ศ. ที่เสนอมาใหม่การชอทานไม่ถือว่าเป็นความผิด และไม่มียกเว้นโทษคนชอทาน (ยกเว้นคนชอทานทำความผิดตามกฎหมายอื่น เช่น การกีดขวางการจราจรตามกฎหมายจราจรหรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายรักษาความสะอาด) แต่จะมีบทลงโทษผู้เอาประโยชน์จากคนชอทาน

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระเบียบสังคมโดยจัดสวัสดิการสงเคราะห์คนชอทานให้ได้รับการช่วยเหลือ บำบัดรักษา รวมทั้งพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

๒.๑ ชื่อของร่างพระราชบัญญัตินี้ยังไม่สื่อถึงขอบเขตและวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการสงเคราะห์คนชอทานและป้องกันการหาผลประโยชน์จากคนชอทาน

๒.๒ การชอทานในกรณีที่เป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม ได้แก่ เด็ก คนชรา คนพิการ คนไร้ที่พึ่ง ปัจจุบันมีกฎหมายเฉพาะดูแลคนกลุ่มนี้อยู่แล้ว ได้แก่พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งให้การคุ้มครองสงเคราะห์ พัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ และการฝึกอาชีพ รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลและฟื้นฟูสมรรถภาพและคนพิการ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งกำหนดให้ดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครองส่งเสริมและสนับสนุนสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุ การสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพวิธีการปฏิบัติต่อเด็ก รวมทั้งป้องกันมิให้เด็กถูกทารุณกรรม หรือตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

/เพื่อ ...

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น การตรากฎหมายให้การสงเคราะห์แก่คนชอทานที่เป็นกลุ่มบุคคลดังกล่าวจะเป็นการซ้ำซ้อน และเป็นลักษณะการบังคับสงเคราะห์ เพราะหากคนเหล่านี้เต็มใจรับการสงเคราะห์ก็จะมี การสงเคราะห์ตามกฎหมายฉบับอื่น ๆ อยู่แล้ว

๒.๓ หลักการที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการสงเคราะห์คนชอทานที่พ้นจากสถานสงเคราะห์ เป็นหลักการที่ดี เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดชุมชนมากที่สุดสามารถช่วยสอดส่องดูแลและสงเคราะห์บุคคลเหล่านั้นไม่ให้กลับมาชอทานอีก โดยการให้ความรู้ อาชีพเสริม หรือการสงเคราะห์อาชีพให้ เช่น การแยกขยะ การรักษาความสะอาดชุมชน เป็นต้น

๒.๔ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรรวบรวมสถิติผู้รับการสงเคราะห์ ชัดความสามารถในการสงเคราะห์ และควรมีข้อมูลเพื่อสะท้อนความรุนแรงของปัญหาที่มีอยู่และคาดว่าจะมีขึ้น หากไม่มีกฎหมายรองรับ ตลอดจนผลที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีกฎหมายฉบับใหม่แล้ว นอกจากนี้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีควรสอบถามความเห็นจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับร่างกฎหมายฉบับนี้เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย

๒.๕ แม้ว่าการชอทานตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะไม่มีความผิดก็ตาม แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่นำตัวคนชอทานส่งสถานสงเคราะห์ตามร่างมาตรา ๑๒ และคนชอทานขัดขึ้นหรือขัดขวางการนำตัวเข้ารับการสงเคราะห์ก็จะมี ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงอาจเป็นประเด็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

๒.๖ การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมรักษาการตามร่างมาตรา ๒๘ เห็นว่าไม่จำเป็น และควรตัดออก เนื่องจากปัจจุบันอำนาจหน้าที่ในการสงเคราะห์คนชอทานไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทยแล้ว

๒.๗ คณะกรรมการฯ เห็นด้วยในหลักการที่จะกำหนดโทษและกำหนดโทษหนักขึ้นกว่าประมวลกฎหมายอาญาสำหรับผู้ที่ใช้บังคับขู่เข็ญ จ้าง วาน ขนส่ง ยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นชอทาน และทำร้ายร่างกายผู้อื่นจะเป็นเหตุให้ได้รับบาดเจ็บสาหัสเพื่อประโยชน์ในการชอทาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายพนิต อารยะศิริ)

ประธานกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติ
ที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๖